

SVENSKT NÄRINGSLIV

**Gymnasierapporten
2021**

ATTITYDER, ANTAL OCH ETABLERING

Innehåll

Förord	2
Generell del	5
Yrkesprogram	10
Högskoleförberedande program	23
Introduktionsprogram	30

Förord

Gymnasieskolan ska rusta eleverna för framtiden och göra dem anställningsbara och utvecklingsbara. Den ska ge dem den kunskap och kompetens de behöver för att skaffa sig sitt första jobb eller komma in på rätt utbildning. Den ska lägga grunden för ett långt och framgångsrikt yrkesliv. Eleverna i gymnasieskolan, både på yrkesprogrammen och på de högskoleförberedande programmen, behöver nå längre än vad de gör idag. Förändringar både i det svenska samhället och i vår omvärld ställer ständigt nya krav inom arbetslivet. Det ställer i sin tur krav på att vi har individer med rätt utbildning och kompetens att möta, och dra nytta av förändringarna. Människor som ser möjligheter. Svenska företags konkurrenskraft och förmåga att utvecklas och växa är avgörande för vårt välstånd.

Utbildning är alltid viktigt, men i tider av kris och osäkerhet är det särskilt viktigt. Coronapandemin har slagit hårt mot Sverige och världen. Arbetsmarknaden förändras och arbetslösheten ökar. Unga är särskilt utsatta och vikten av att ta examen från gymnasieskolan är viktigare än på länge. Det är allvarligt att det inte är fler än tre fjärdedelar av eleverna som tar gymnasieexamen efter tre år. Var fjärde 20-åring i Sverige saknar examen från gymnasiet. Men de flesta elever klarar sig bra och får en bra start på sitt vuxenliv, men alla elever behöver bli bättre och de behöver få rätt förutsättningar att bli det. För företagets konkurrenskraft är det en förutsättning att kompetensförsörjningen fungerar. Idag är det för många företag som har svårt att hitta medarbetare med rätt kompetens. Det är ett stort arbete och det kräver flexibilitet i gymnasieskolan och ett nära samarbete med arbetsgivare och att branscherna har ett avgörande inflytande över programmets innehåll och struktur.

När eleverna uppskattar sin egen insats i gymnasieskolan säger nästan var femte elev att de inte anstränger sig särskilt hårt eller att de inte anstränger sig alls. Vi är övertygade om att om relevansen i utbildningarna ökar så ökar också drivkrafterna att anstränga sig. Med rätt stöd, förväntningar och upplägg på utbildningen ökar elevernas motivation. Det betyder att de positiva förväntningarna på eleverna behöver höjas, att planering och organisation behöver förbättras samt att samverkan med arbetslivet ökar.

I den här rapporten redovisar vi statistik och data från Statistiska centralbyrån, Skolverket och Ungdomsbarometern. För att öka förståelsen om gymnasieskolan är det viktigt att förbättra kunskapen om eleverna som går i den. Varför de väljer som de gör, hur de ser på sin utbildning och vad de gör efter examen. Eleverna i gymnasieskolan har olika syften och mål med sin gymnasieutbildning. Och de olika programmen syftar till att utbilda till olika yrken och utbildningar. Därför är det viktigt att programmen tillåts vara olika.

Johan Olsson
Policyexpert kompetensförsörjning
Svenskt Näringsliv

GYMNASIERAPPORTEN 2021 - Attityder, antal och etablering

Om statistiken

ELEVSTATISTIK

- **Antal elever på respektive nationellt program samt andel av samtliga elever på nationella program för respektive**
Skolverket läsåret 2019/20
- **Könsfördelning på respektive nationellt program**
Skolverket läsåret 2019/20
- **Valda inriktningar i årskurs 2 och 3 på respektive nationellt program**
Skolverket läsåret 2019/20
- **Examensfrekvens för respektive nationellt program**
Skolverket 2020 avseende elever som tog studenten 2019

ELEVATTITYDER

- **Ansträngning i skolan**
Frågan ställdes: "Hur skulle du beskriva din egen insats i skolan hittills?" Data kommer från attitydundersökningen Ungdomsbarometern 19/20.
- **Programvalet**
Frågan ställdes "Varför valde du ditt nuvarande gymnasieprogram?" och respondenterna (gymnasieelever) fick ange max 5 alternativ. Ungdomsbarometern 19/20.

Vidare studier

Frågan ställdes: "Tror du att du kommer läsa vidare inom tre år efter studenten?" och respondenterna (gymnasieelever) fick välja ett alternativ. Ungdomsbarometern 19/20.

Arbetsmarknadsanpassning

Frågan ställdes som ovan och fick ange ett av följande alternativ. Respondenterna måste tidigare ha svarat "Ja" på frågan "Har du koll på vilka yrken och utbildningar som det kommer att behövas mer/mindre av i framtiden?". Ungdomsbarometern 19/20.

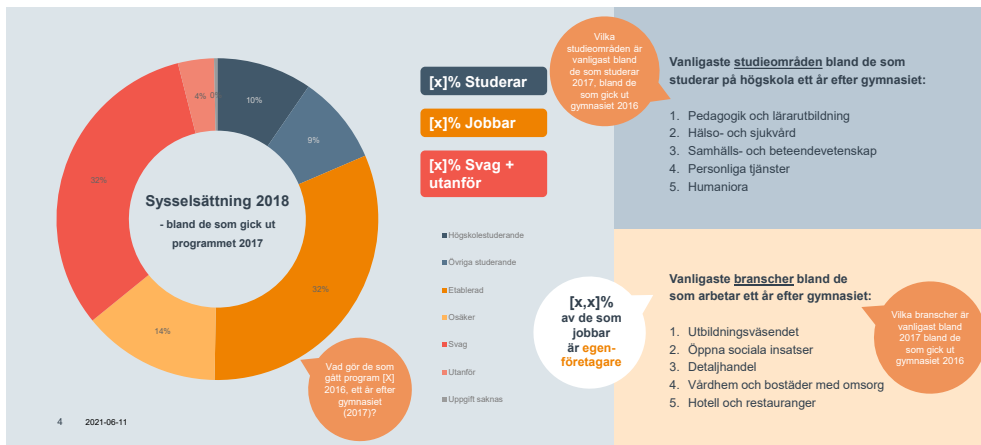
ETABLERING OCH HÖGRE UTBILDNING

- **Sysselsättning 2018, ett år efter gymnasiet för respektive nationellt program**
SCB 2020 (avser elever som gick ut 2017)
- **Vanligaste branscher bland de som arbetar ett år efter gymnasiet för respektive yrkesprogram**
SCB 2020 (avser elever som gick ut 2017)
- **Vanligaste studieområden bland högskolestuderande ett år efter gymnasiet för respektive högskoleförberedande program**
SCB 2020 (avser elever som gick ut 2018)
- **Andel företagare bland de som är etablerade på arbetsmarknaden**
SCB 2020 (avser elever som tog studenten 2018)

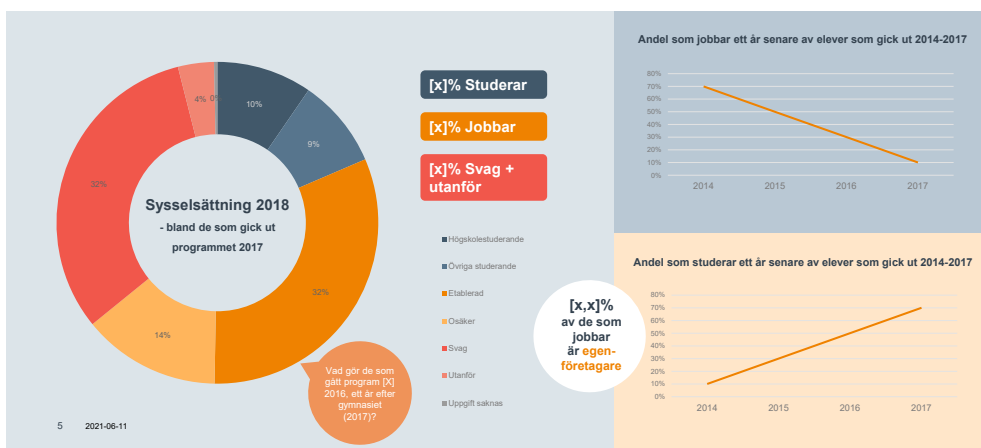
Så här läser du programstatistiken:

Så här läser du etableringsstatistiken: Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

Så här läser du etableringsstatistiken: Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

GENERELL DEL - Om de nationella programmen

Nationella program totalt

Antal elever på NP 19/20 (andel av gymnasieskolan totalt)

310 127 (87%)

Könsfördelning på NP:

Tjejer: 48%

Killar: 52%

Examensfrekvens på NP (andel som tar examen efter 3 år):

77%

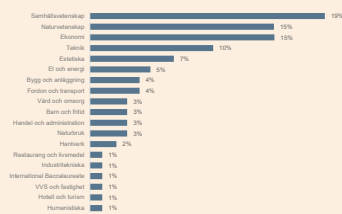
Genomsnitt för samtliga elever

77%

23%

Fördelning av program:

7 2021-06-11

Nivå av ansträngning i skolan:

Total

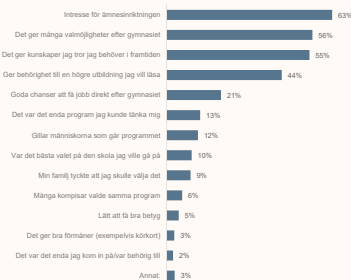
Anstränger mig stenhårt	20%
Anstränger mig ganska hårt	62%
Anstränger mig inte särskilt hårt	17%
Anstränger mig inte alls	1%

Nationella program totalt Studieval & arbetsmarknadsanpassning

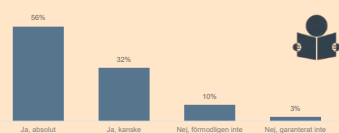
Total

Varför valde du ditt gymnasieprogram?

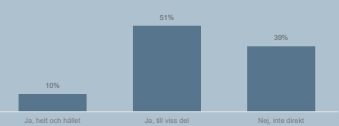

8 2021-06-11

Tror du att du kommer läsa vidare inom tre år efter studenten?

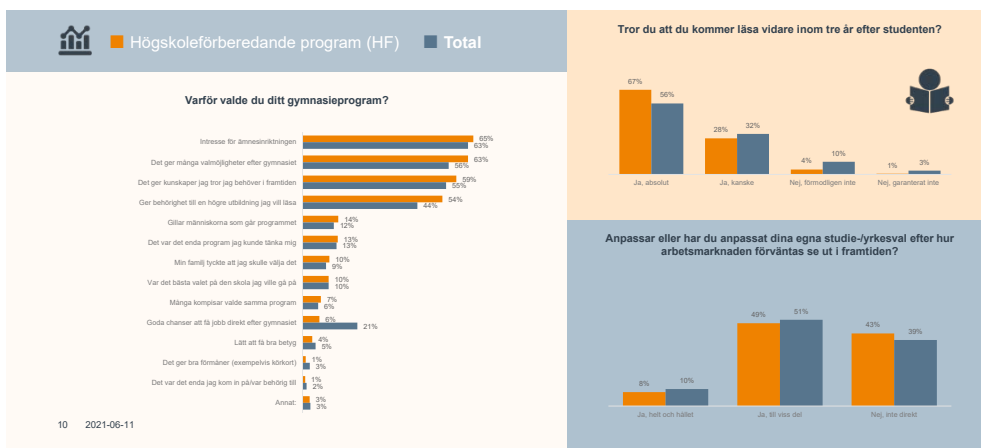
Anpassar eller har du anpassat dina egna studie-yrkesval efter hur arbetsmarknaden förväntas se ut i framtiden?

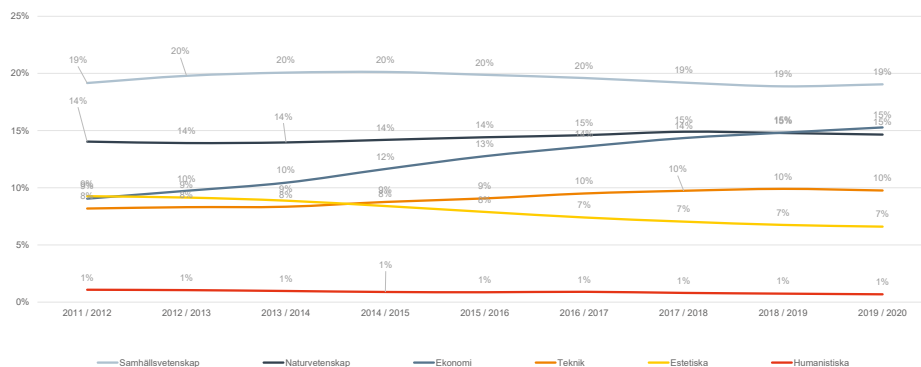
Högskoleförberedande program (HF)

Högskoleförberedande program (HF) totalt Studieval & arbetsmarknadsanpassning

Utveckling över tid för de högskoleförberedande programmen (2011-2019) i andel av elever på nationella program

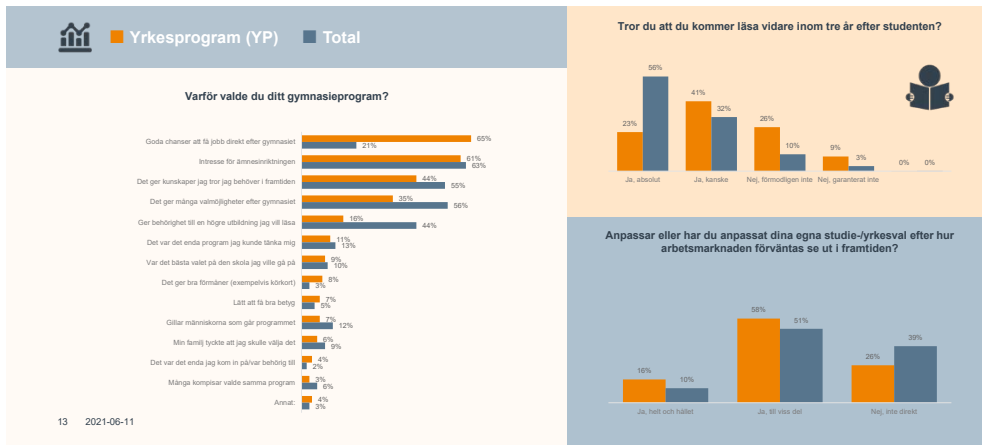

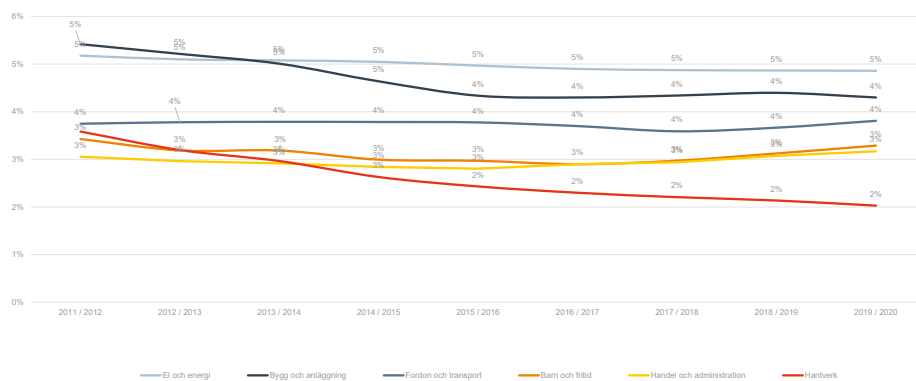
Yrkesprogram (YP)

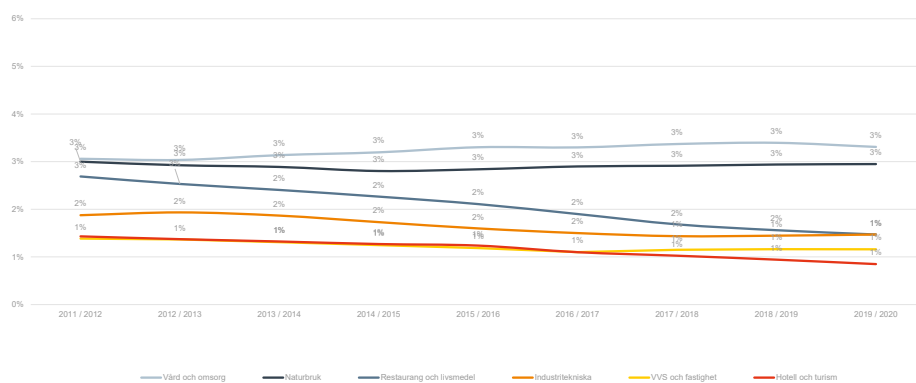
Yrkesprogram (YP) Studieval & arbetsmarknadsanpassning

Utveckling över tid för yrkesprogrammen (2011-2019) i andel av elever på nationella program

Utveckling över tid för yrkesprogrammen (2011-2019) i andel av elever på nationella program

Sysselsättning ett år efter gymnasiet

Topp 10

	Jobbar		Studerar	
1	Fordons- och transportprogrammet	81%	Naturvetenskapsprogrammet	69%
2	Bygg- och anläggningsprogrammet	78%	Humanistiska programmet	61%
3	VVS- och fastighetsprogrammet	76%	Teknikprogrammet	60%
4	Industri tekniska programmet	75%	Estetiska programmet	47%
5	El- och energiprogrammet	64%	Samhällsvetenskapsprogrammet	43%
6	Restaurang och livsmedelsprogrammet	59%	Ekonomiprogrammet	41%
7	Vård- och omsorgsprogrammet	59%	Vård- och omsorgsprogrammet	28%
8	Handel och administrationsprogrammet	56%	Barn och fritidsprogrammet	22%
9	Barn- och fritidsprogrammet	55%	Naturbruksprogrammet	22%
10	Hotell- och turismprogrammet	53%	Handel och administrationsprogrammet	18%

Svag + utanför ställning

Topp 10

Program	Andel
1 Hantverksprogrammet	32%
2 Hotell- och turismprogrammet	30%
3 Naturbruksprogrammet	30%
4 Restaurang- och livsmedelsprogrammet	28%
5 Handels- och administrationsprogrammet	26%
6 Estetiska programmet	26%
7 Barn- och fritidsprogrammet	22%
8 Samhällsprogrammet	20%
9 El- och energiprogrammet	20%
10 Humanistiska programmet	19%

Examensfrekvens

Topp 10

Program	Examensfrekvens
1 Ekonomiprogrammet	83%
2 Naturvetenskapsprogrammet	82%
3 VVS- och fastighetsprogrammet	80%
Högskoleförberedande program totalt	79%
4 Samhällsvetenskapsprogrammet	78%
5 Industri tekniska programmet	78%
6 El- och energiprogrammet	77%
7 Teknikprogrammet	77%
8 Bygg- och anläggningsprogrammet	74%
9 Naturbruksprogrammet	74%
10 Estetiska programmet	72%
Yrkesprogram totalt	72%

PROGRAMSPECIFIK DEL - Yrkesprogram

Barn- och fritidsprogrammet (BF)

Antal elever på BF (andel av elever på nat. prog.)

10 213 (3%)

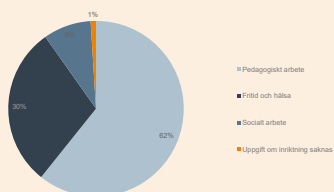

Könsfördelning på BF:

Tjejer: 62%

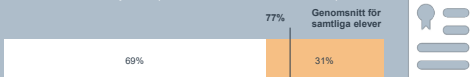
Killar: 38%

Valda inriktningar i årskurs 2 och 3 på BF:

20 2021-06-11

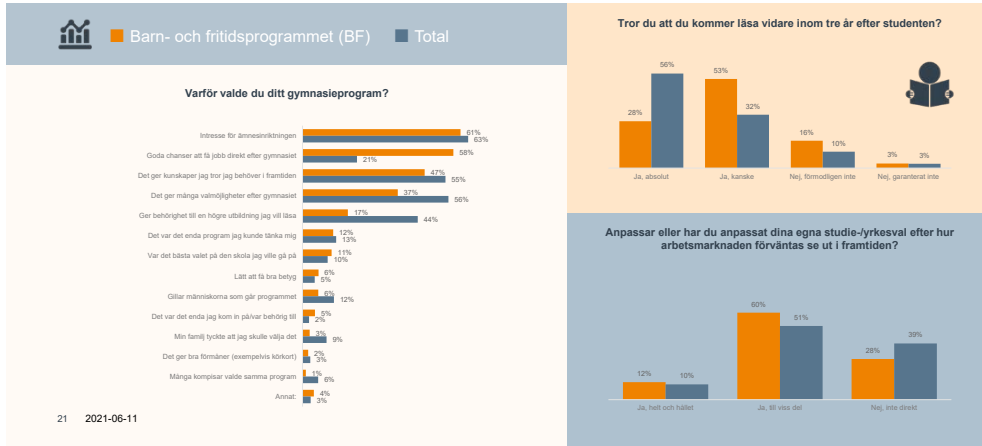
Examensfrekvens på BF (andel som tar examen efter 3 år):

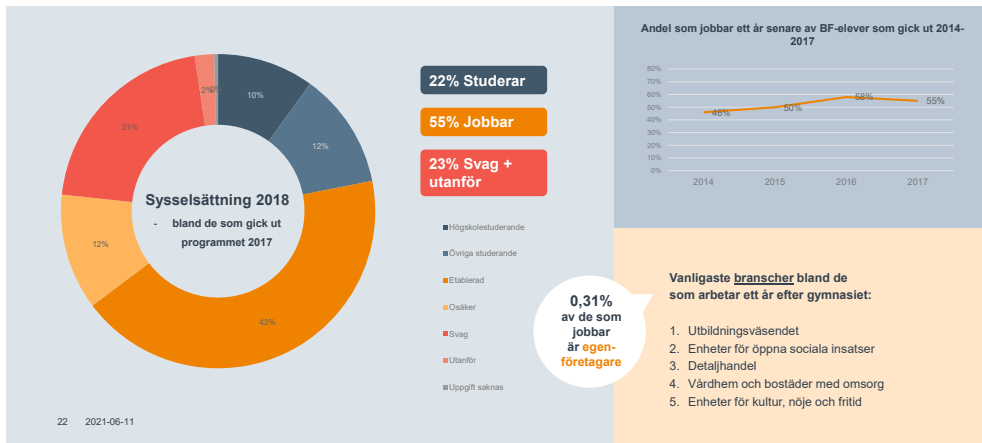
Nivå av ansträngning i skolan:

	BF	Total
Anstränger mig stenhårt	32%	20%
Anstränger mig ganska hårt	52%	62%
Anstränger mig inte särskilt hårt	16%	17%
Anstränger mig inte alls	0%	1%

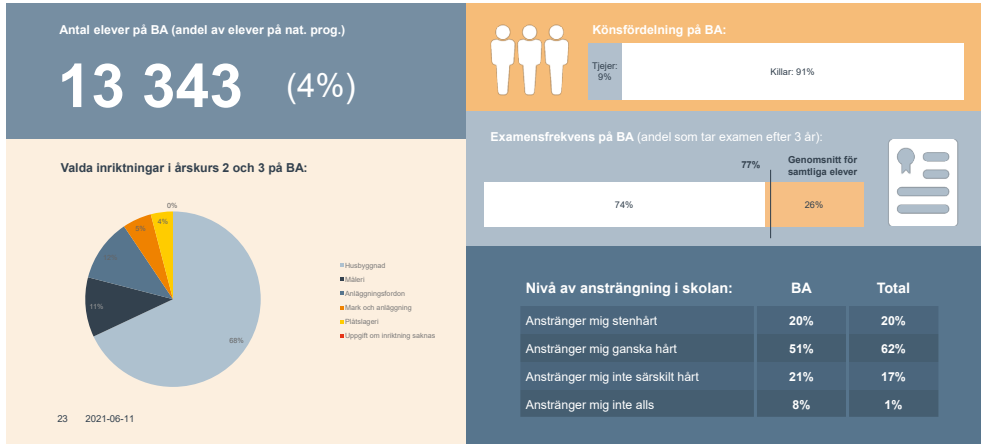
Barn- och fritidsprogrammet (BF) Studieval & arbetsmarknadsanpassning

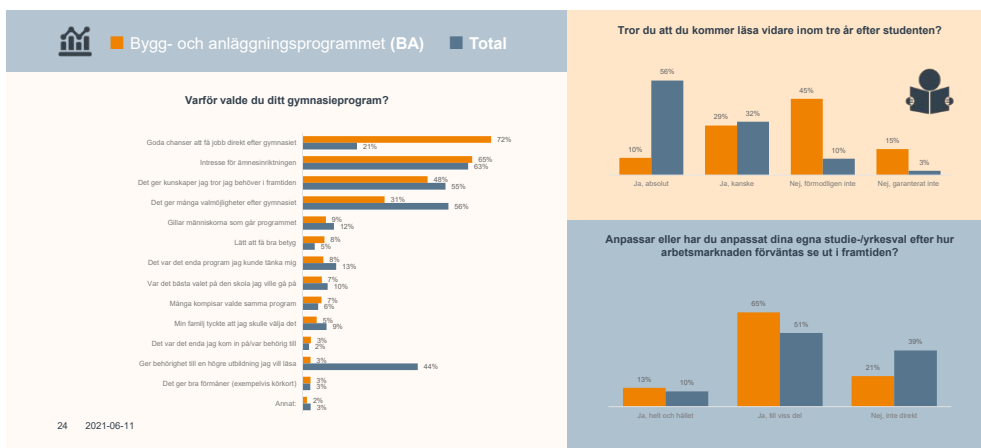
Barn- och fritidsprogrammet (BF) Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

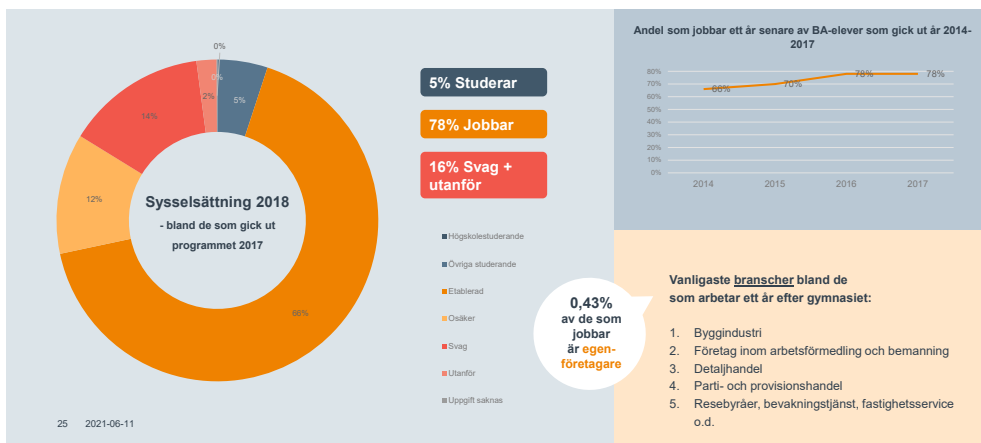
Bygg- och anläggningsprogrammet (BA)

Bygg- och anläggningsprogrammet (BA) Studieval & arbetsmarknadsanpassning

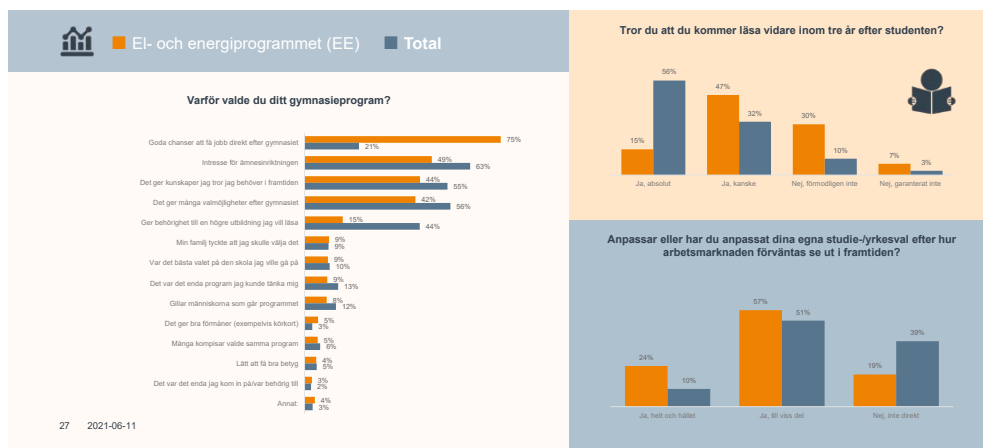
Bygg- och anläggningsprogrammet (BA) Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

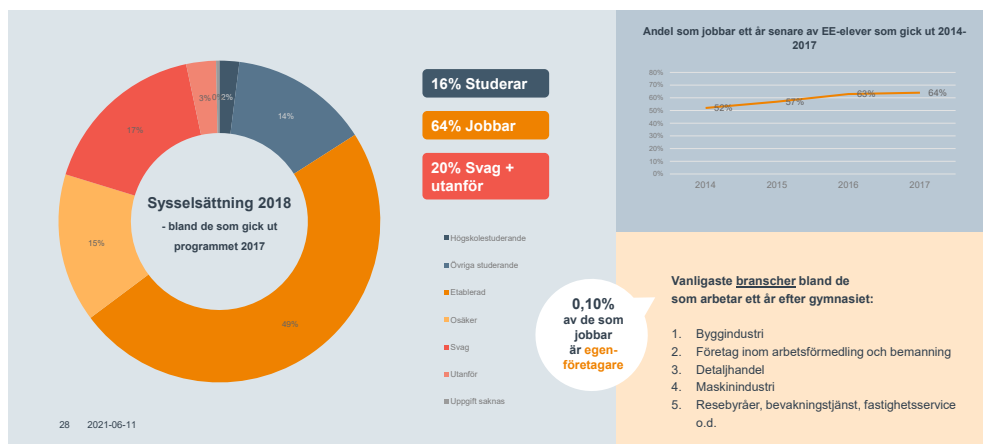
EI- och energiprogrammet (EE)

EI- och energiprogrammet (EE) Studieval & arbetsmarknadsanpassning

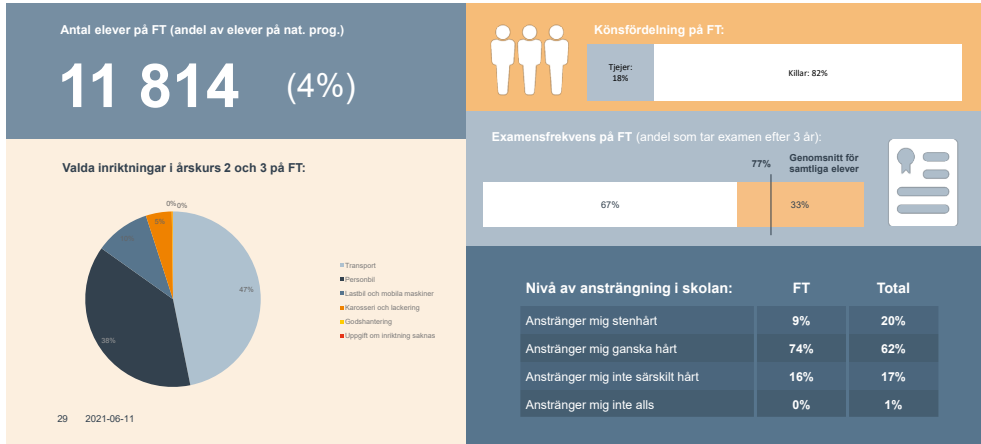

EI- och energiprogrammet (EE) Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

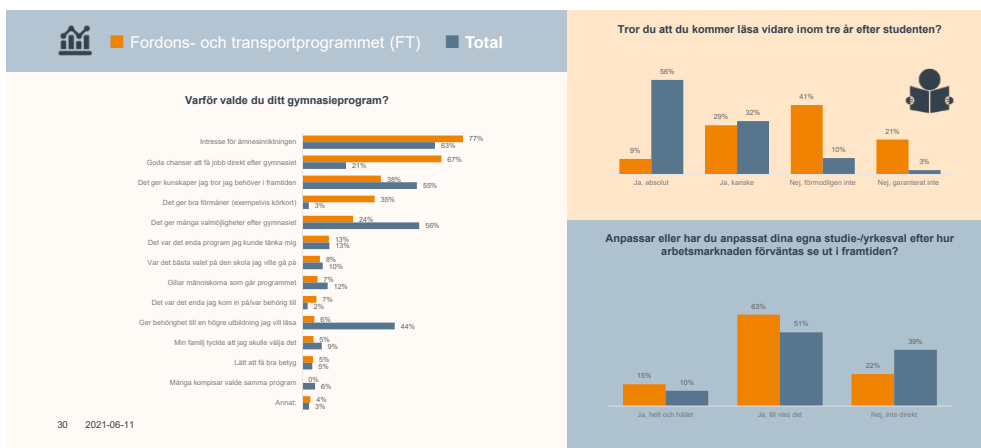

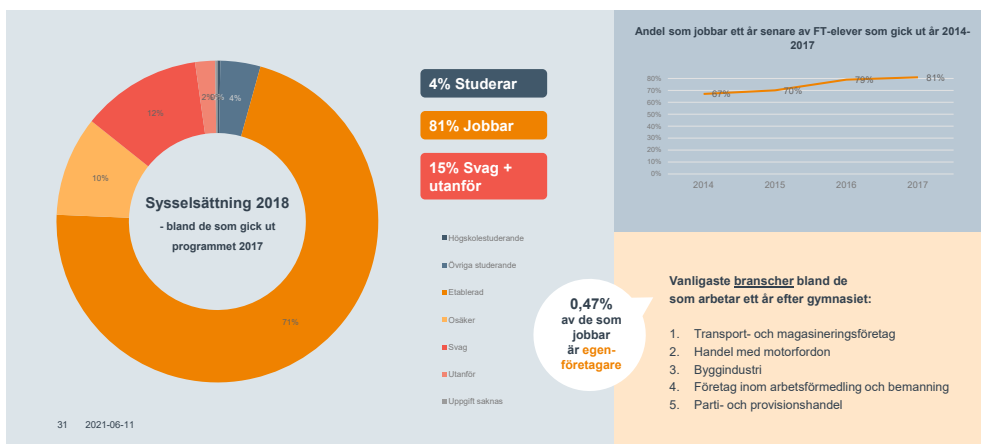
Fordons- och transportprogrammet (FT)

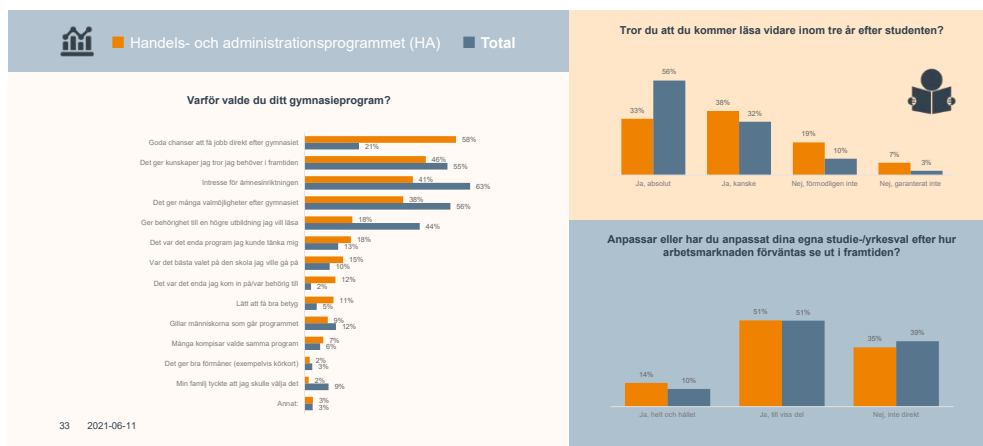
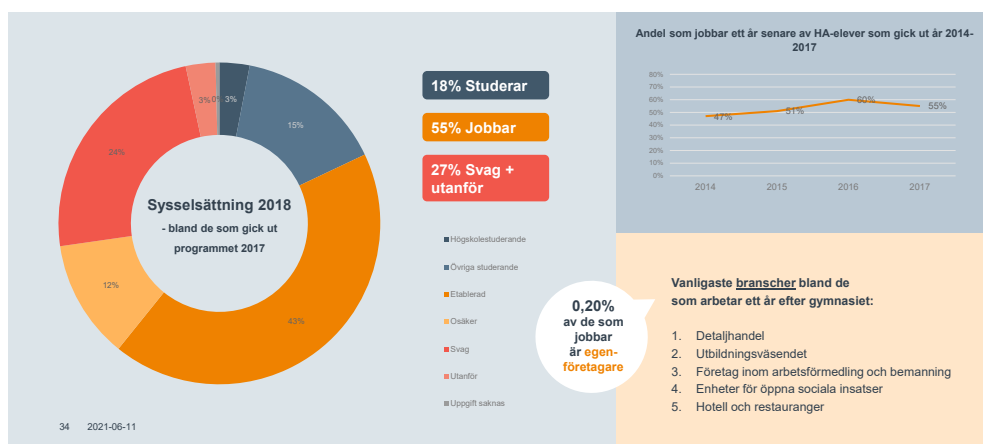
Fordons- och transportprogrammet (FT) Studieval & arbetsmarknadsanpassning

Fordons- och transportprogrammet (FT) Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

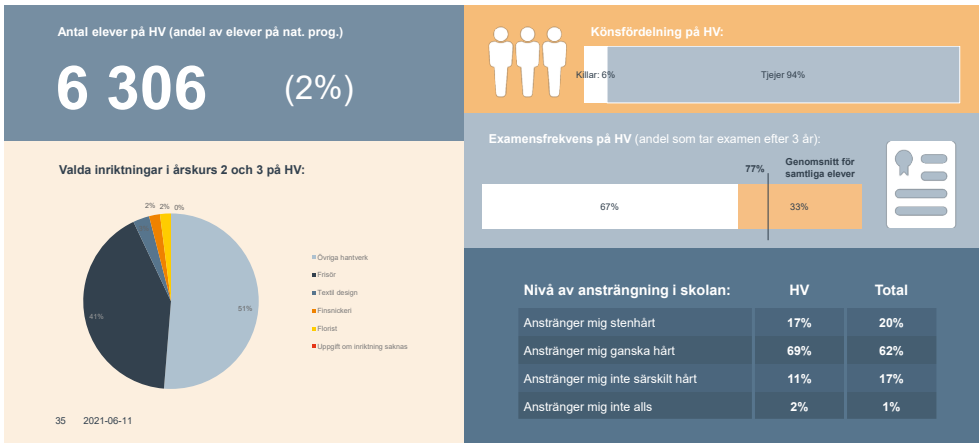

Handels- och administrationsprogrammet (HA)

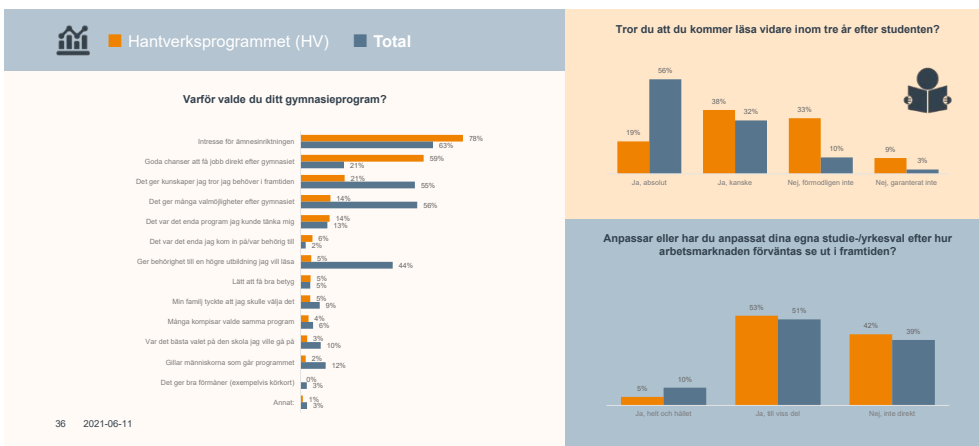
Handels- och administrationsprogrammet (HA)
Studieval & arbetsmarknadsanpassningHandels- och administrationsprogrammet (HA)
Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

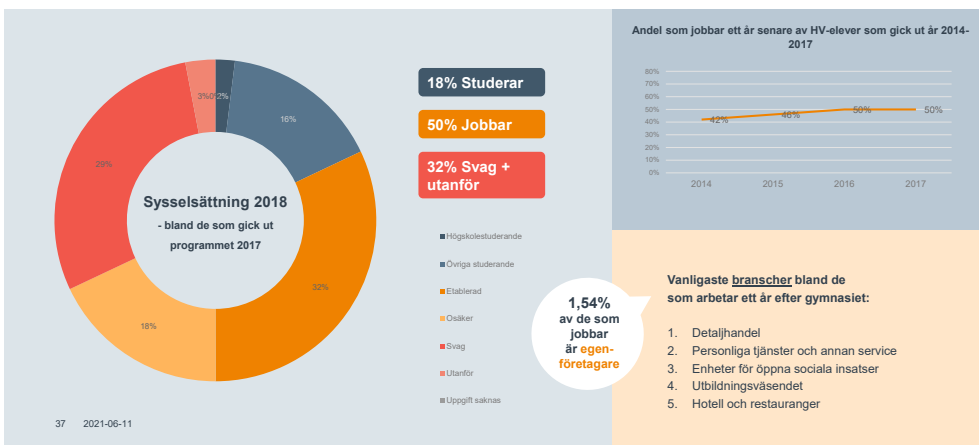
Hantverksprogrammet (HV)

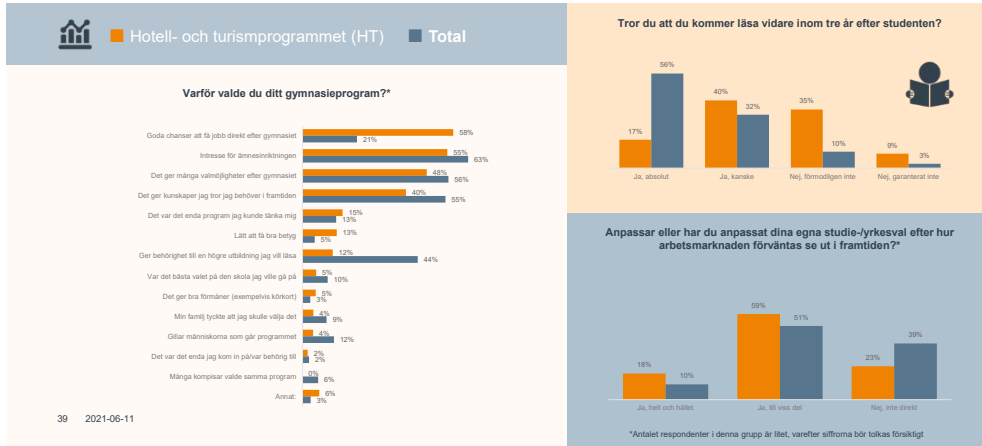
Hantverksprogrammet (HV) Studieval & arbetsmarknadsanpassning

Hantverksprogrammet (HV) Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

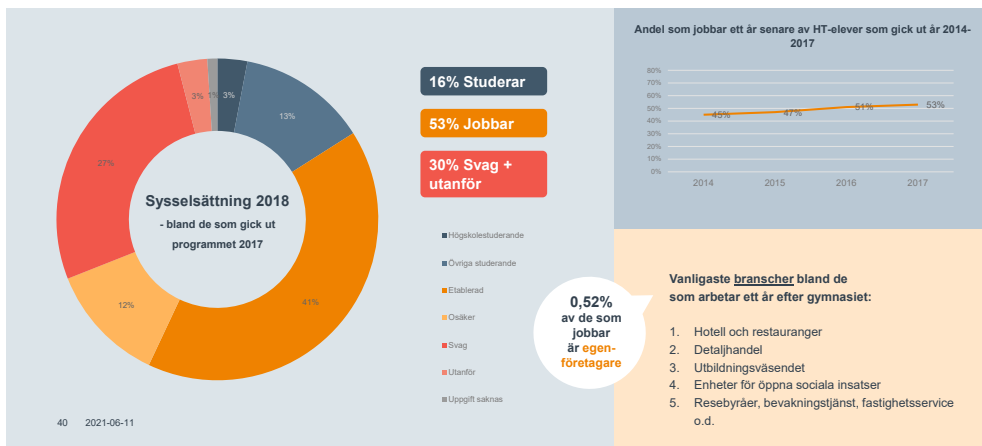

Hotell- och turismprogrammet (HT) Studieval & arbetsmarknadsanpassning

39 2021-06-11

Hotell- och turismprogrammet (HT) Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

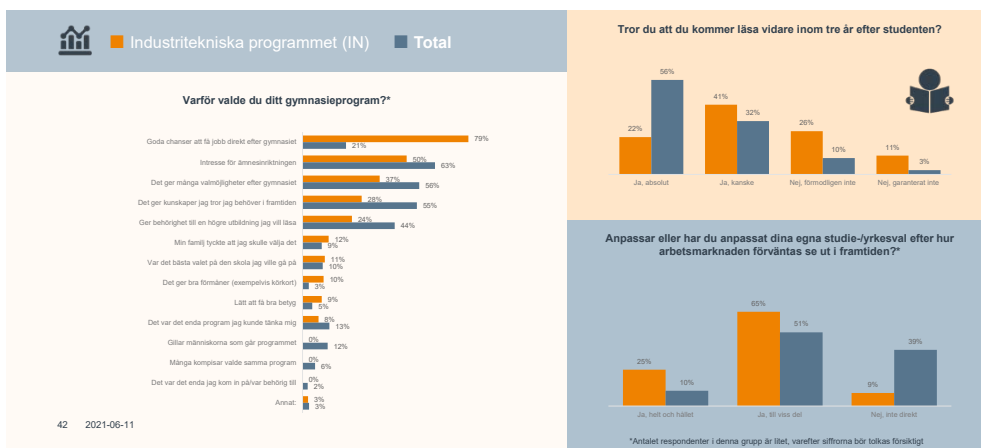
40 2021-06-11

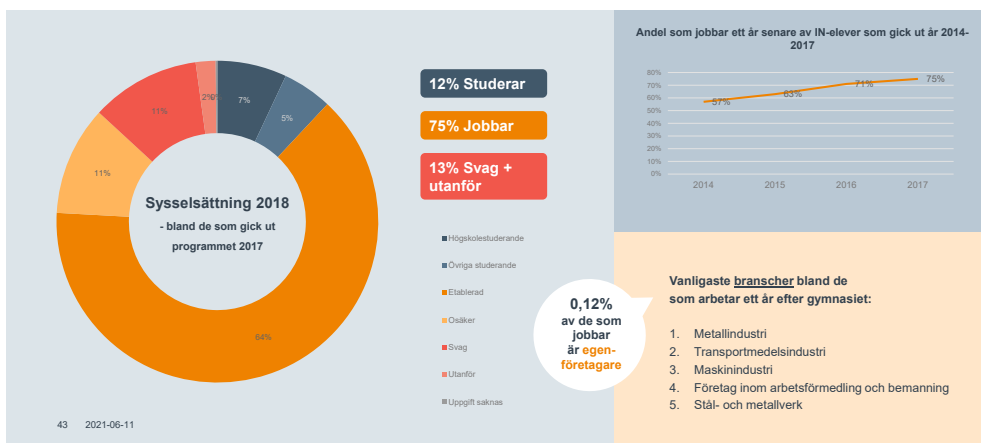
Industritekniska programmet (IN)

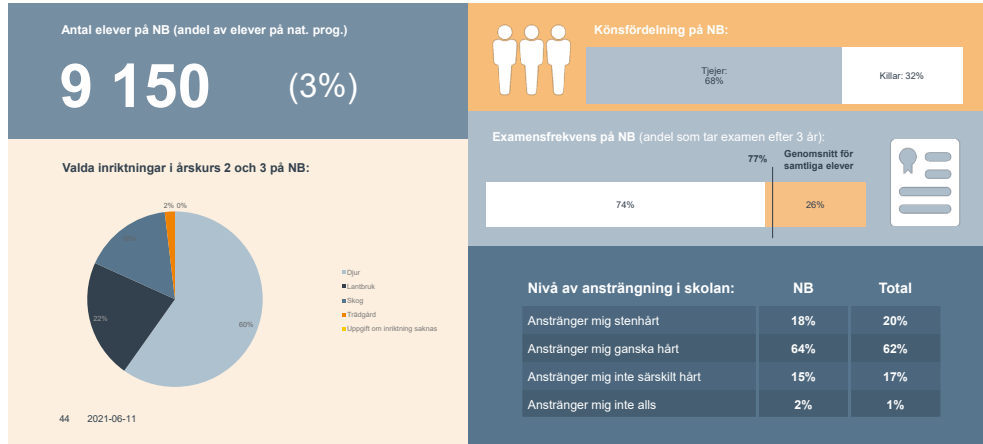
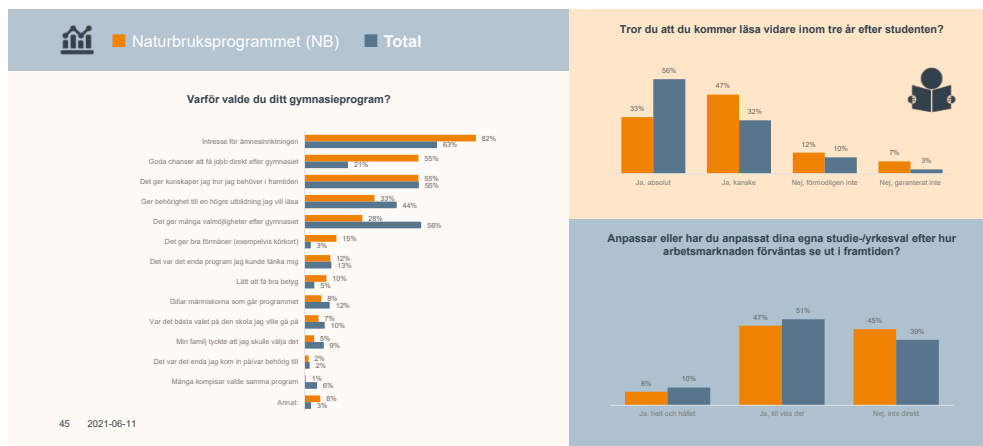
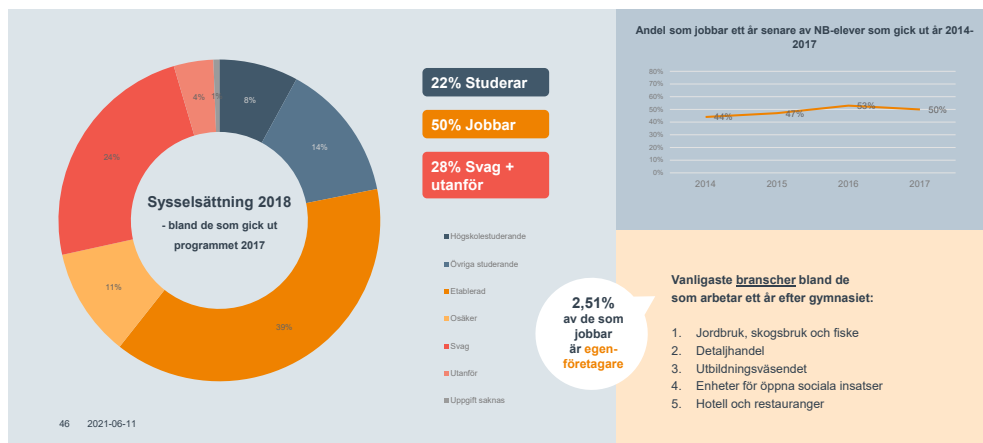
Industritekniska programmet (IN) Studieval & arbetsmarknadsanpassning

Industritekniska programmet (IN) Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

Naturbruksprogrammet (NB)

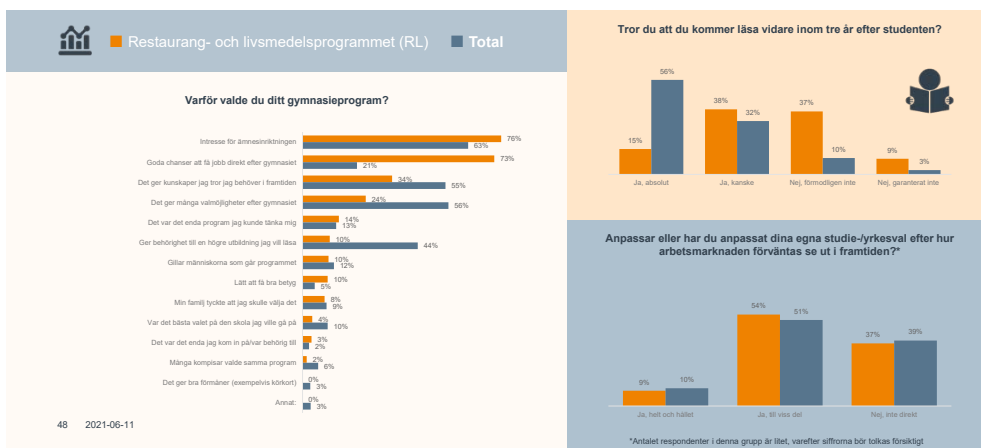
Naturbruksprogrammet (NB)
Studieval & arbetsmarknadsanpassningNaturbruksprogrammet (NB)
Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

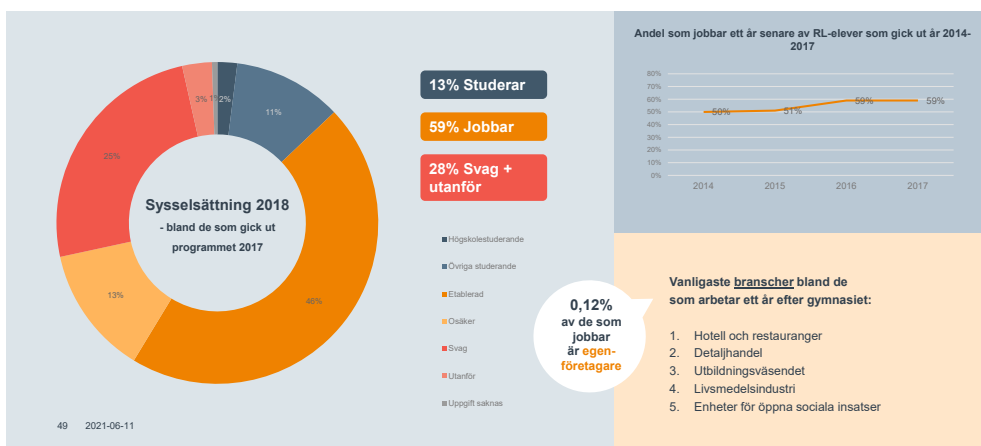
Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL)

Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL) Studieval & arbetsmarknadsanpassning

Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL) Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

VVS- och fastighetsprogrammet (VF)

Antal elever på VF (andel av elever på nat. prog.)

3 593

 (1%)

Valda inriktningar i årskurs 2 och 3 på VF:

50 2021-06-11

Könsfördelning på VF:

Tjejer: 3% Killar: 97%

Examensfrekvens på VF (andel som tar examen efter 3 år):

77% Genomsnitt för samtliga elever: 80%

20%

Nivå av ansträngning i skolan:	VF*	Total
Anstränger mig stenhårt	15%	20%
Anstränger mig ganska hårt	55%	62%
Anstränger mig inte särskilt hårt	25%	17%
Anstränger mig inte alls	6%	1%

*Antalet respondenter i denna grupp är få – följaktligen bör siffrorna bör tolkas försiktigt

VVS- och fastighetsprogrammet (VF) Studieval & arbetsmarknadsanpassning

Varför valde du ditt gymnasieprogram?*

Orsak	VVS- och fastighetsprogrammet (VF)	Total
Goda chanser att få jobb direkt efter gymnasiet	21%	65%
Intresse för ämnesinriktningen	64%	63%
Det ger kunskaper jag tror jag behöver i framtiden	60%	60%
Det ger många valmöjligheter efter gymnasiet	48%	56%
Ger behörighet till en högre utbildning jag vill läsa	22%	44%
Gillar människorna som går programmet	11%	12%
Många kompisar valde samma program	10%	11%
Läst att få bra betyg	10%	10%
Det ger bra förmåner (exempelvis körtkort)	9%	9%
Min familj tyckte att jag skulle välja det	9%	9%
Det var det enda jag kom in på/var behörig till	2%	8%
Var det bästa valet på den skola jag ville gå på	3%	10%
Det var det enda program jag kunde tänka mig	3%	13%
Annat	5%	3%

51 2021-06-11

Tror du att du kommer läsa vidare inom tre år efter studenten?*

Svar	VVS- och fastighetsprogrammet (VF)	Total
Ja, absolut	17%	56%
Ja, kanske	39%	32%
Nej, förmodligen inte	36%	10%
Nej, garanterat inte	8%	3%

Anpassar eller har du anpassat dina egna studie-yrkesval efter hur arbetsmarknaden förväntas se ut i framtiden?*

Svar	VVS- och fastighetsprogrammet (VF)	Total
Ja, helt och hållet	19%	10%
Ja, till viss del	57%	51%
Nej, inte direkt	24%	39%

*Antalet respondenter i denna grupp är litet, varefter siffrorna bör tolkas försiktigt

VVS- och fastighetsprogrammet (VF) Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

Sysselsättning 2018 - bland de som gick ut programmet 2017

6% Studerar
76% Jobbar
18% Svag + utanför

0,34% av de som jobbar är egenföretagare

52 2021-06-11

Andel som jobbar ett år senare av VF-elever som gick ut år 2014-2017

Vanligaste branscher bland de som arbetar ett år efter gymnasiet:

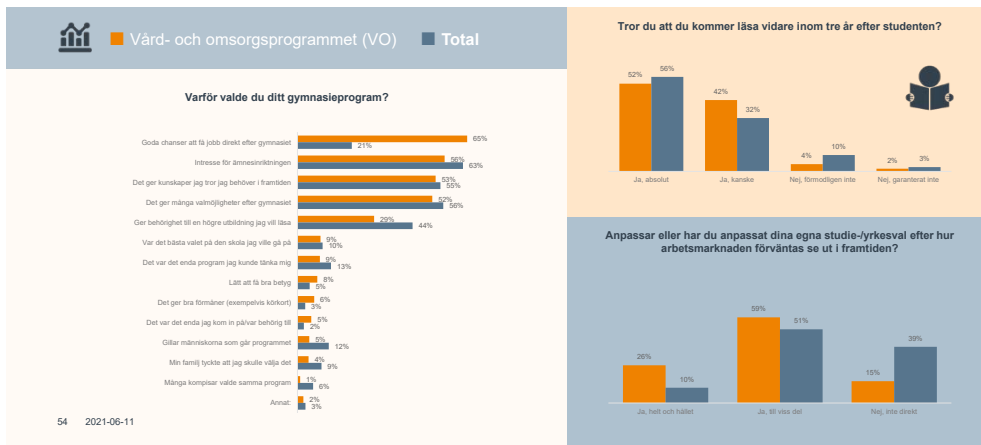
- Byggindustri
- Företag inom arbetsförmedling och bemanning
- Parti- och provisionshandel
- Detaljhandel
- Fastighetsbolag o.d.

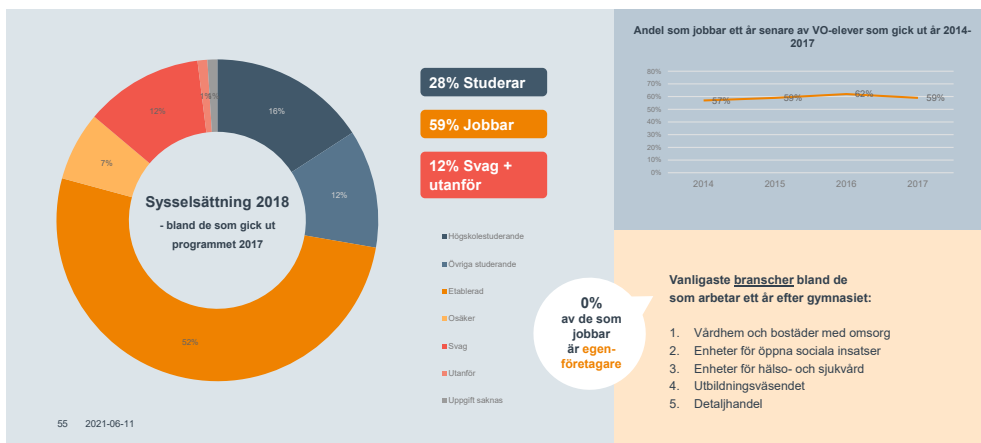
Vård- och omsorgsprogrammet (VO)

Vård- och omsorgsprogrammet (VO) Studieval & arbetsmarknadsanpassning

Vård- och omsorgsprogrammet (VO) Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

PROGRAMSPECIFIK DEL - Högskoleförberedande program

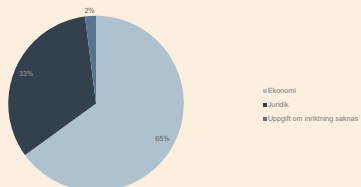
Ekonomiprogrammet (EK)

Antal elever på EK (andel av elever på nat. prog.)

47 376 (15%)

Valda inriktningar i årskurs 2 och 3 på EK:

57 2021-06-11

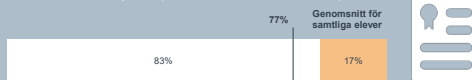

Könsfördelning på EK:

Tjejer: 51%

Killar: 49%

Examensfrekvens på EK (andel som tar examen efter 3 år):

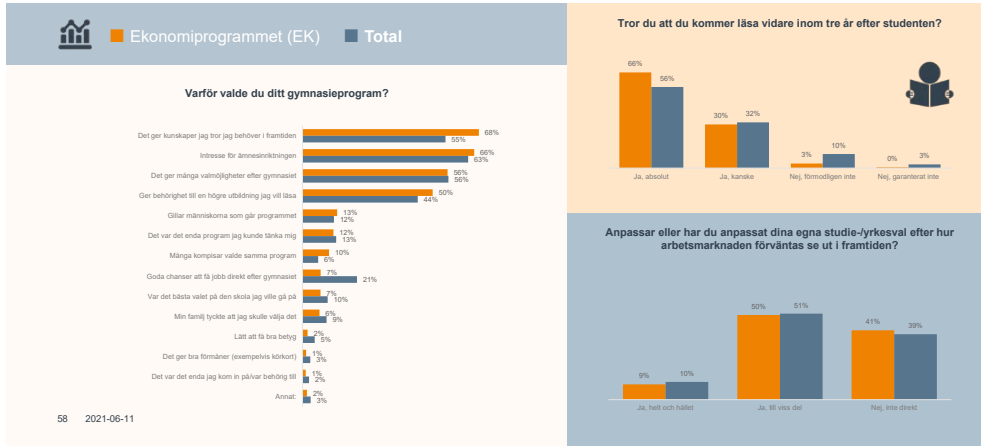

Nivå av ansträngning i skolan:

	EK	Total
Anstränger mig stenhårt	21%	20%
Anstränger mig ganska hårt	67%	62%
Anstränger mig inte särskilt hårt	12%	17%
Anstränger mig inte alls	1%	1%

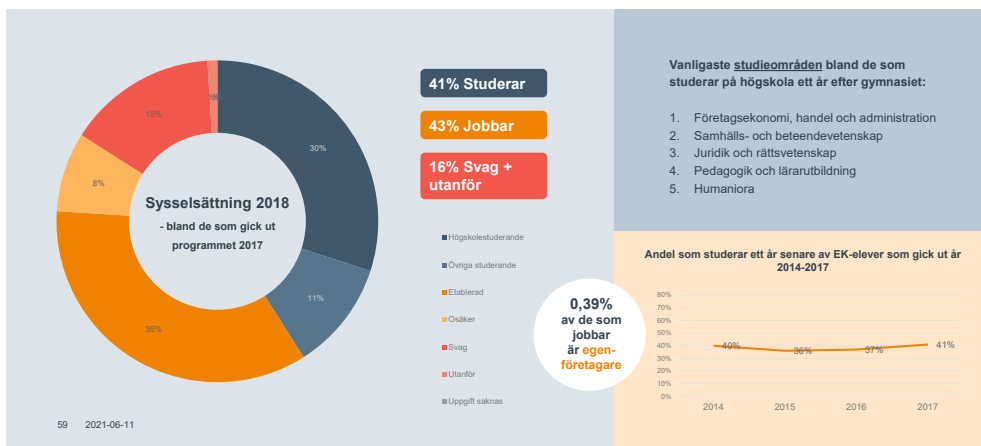
Ekonomiprogrammet (EK)

Studieval & arbetsmarknadsanpassning

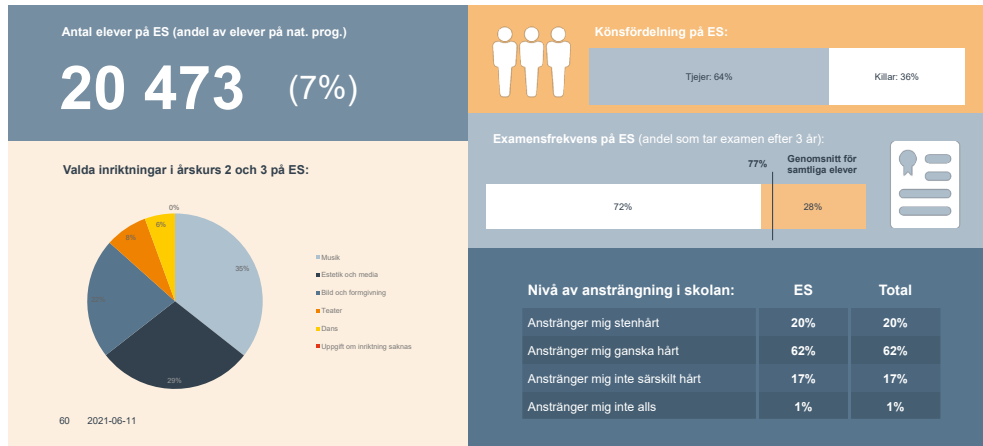

Ekonomiprogrammet (EK)

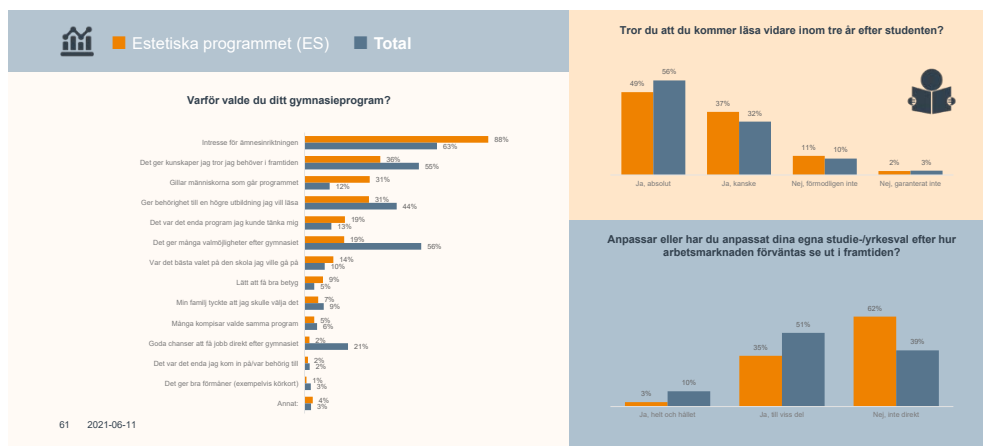
Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

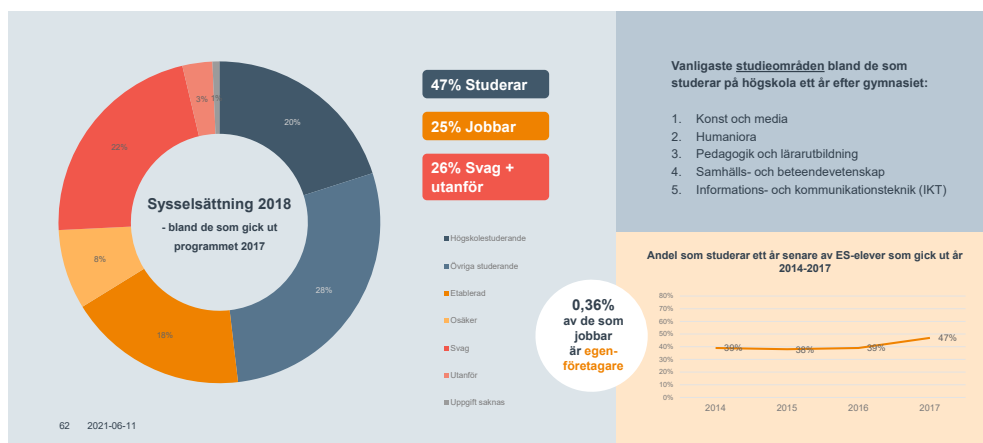
Estetiska programmet (ES)

Estetiska programmet (ES) Studieval & arbetsmarknadsanpassning

Estetiska programmet (ES) Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

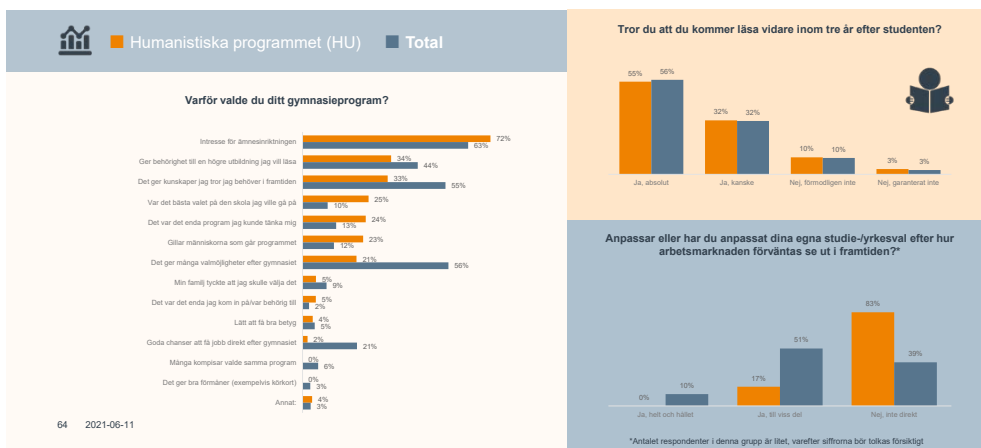

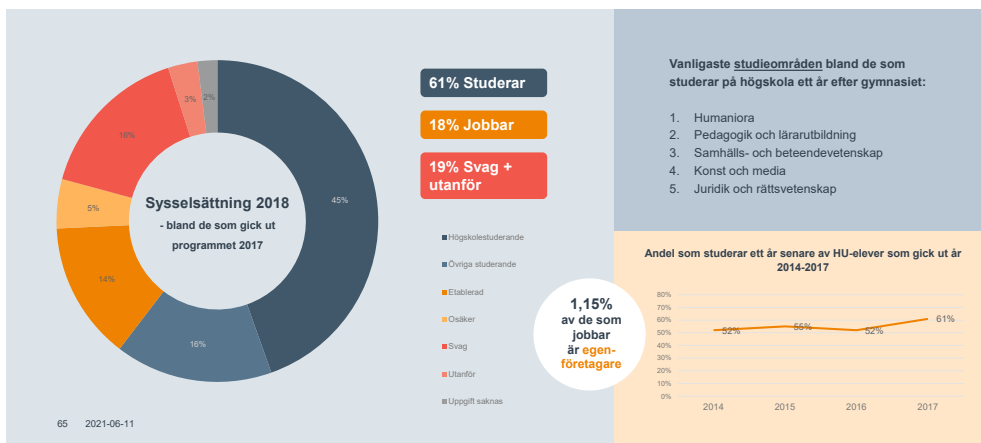
Humanistiska programmet (HU)

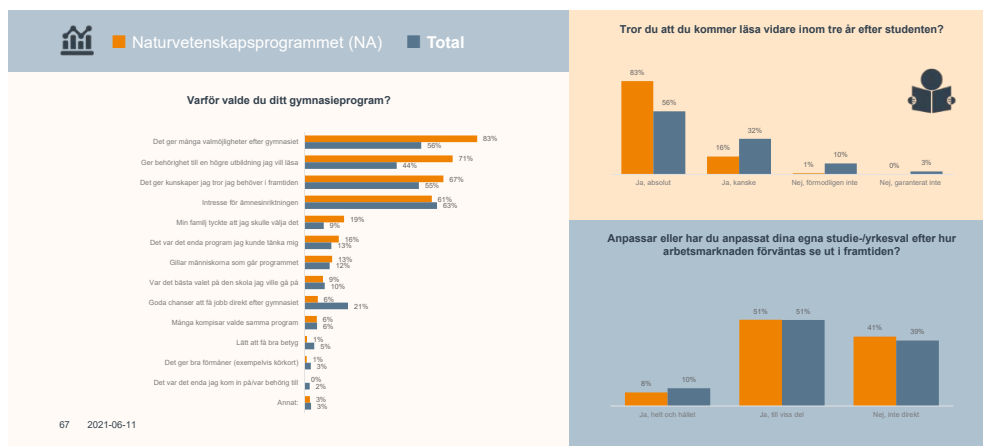
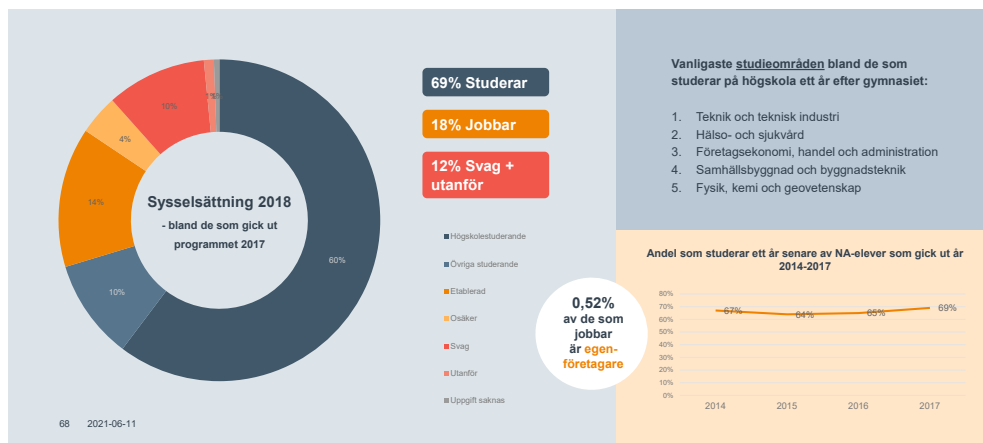
Humanistiska programmet (HU) Studieval & arbetsmarknadsanpassning

Humanistiska programmet (HU) Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

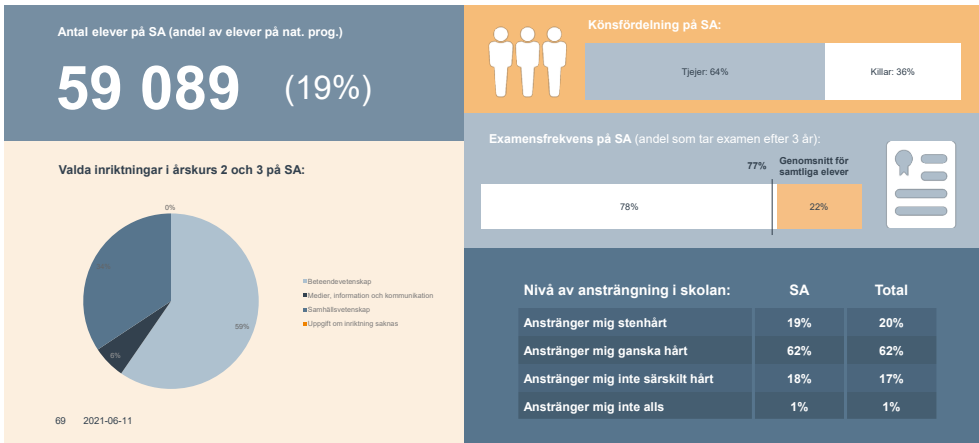

Naturvetenskapsprogrammet (NA)

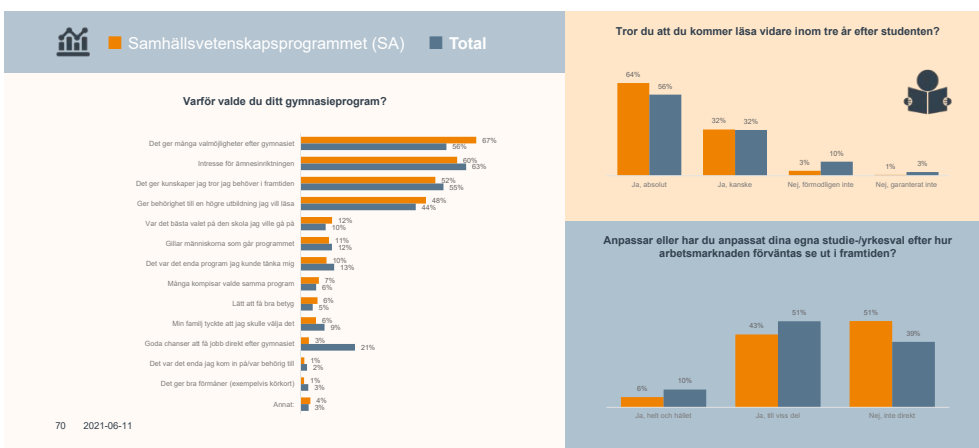
Naturvetenskapsprogrammet (NA)
Studieval & arbetsmarknadsanpassningNaturvetenskapsprogrammet (NA)
Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

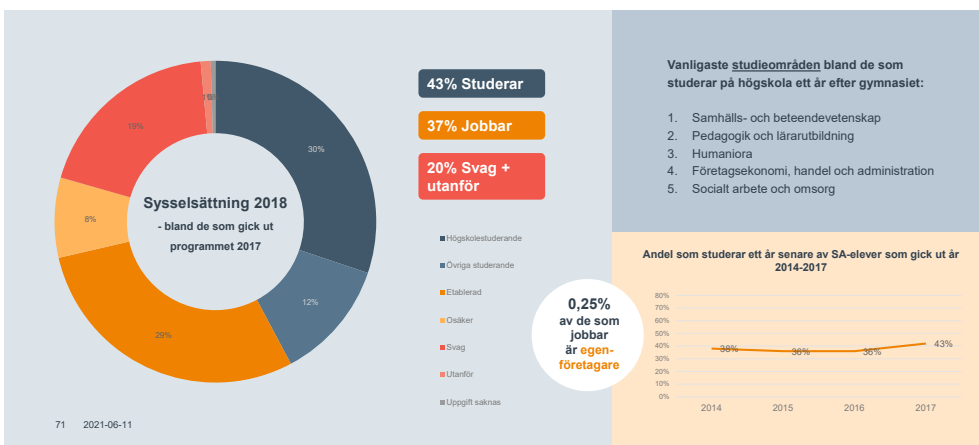
Samhällsvetenskapsprogrammet (SA)

Samhällsvetenskapsprogrammet (SA) Studieval & arbetsmarknadsanpassning

Samhällsvetenskapsprogrammet (SA) Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

Teknikprogrammet (TE)

Antal elever på TE (andel av elever på nat. prog.)

30 264 (10%)

Valda inriktningar i årskurs 2 och 3 på TE:

Könsfördelning på TE:

Tjejer: 18% Killar: 82%

Examensfrekvens på TE (andel som tar examen efter 3 år):

77% Genomsnitt för samtliga elever: 23%

Nivå av ansträngning i skolan:	TE	Total
Anstränger mig stenhårt	12%	20%
Anstränger mig ganska hårt	59%	62%
Anstränger mig inte särskilt hårt	29%	17%
Anstränger mig inte alls	1%	1%

Teknikprogrammet (TE) Studieval & arbetsmarknadsanpassning

Varför valde du ditt gymnasieprogram?

Tror du att du kommer läsa vidare inom tre år efter studenten?

Anpassar eller har du anpassat dina egna studie-yrkesval efter hur arbetsmarknaden förväntas se ut i framtiden?

Teknikprogrammet (TE) Arbete och studier 2018 för de elever som gick ut programmet 2017

Sysselsättning 2018 - bland de som gick ut programmet 2017

60% Studerar
27% Jobbar
13% Svag + utanför

0,38% av de som jobbar är egenföretagare

Vanligaste studieområden bland de som studerar på högskola ett år efter gymnasiet:

1. Teknik och teknisk industri
2. Samhällsbyggnad och byggnadsteknik
3. Informations- och kommunikationsteknik (IKT)
4. Företagsekonomi, handel och administration
5. Konst och media

Andel som studerar ett år senare av TE-elever som gick ut år 2014-2017

PROGRAMSPECIFIK DEL - Introduktionsprogram

Introduktionsprogram

Antal elever (andel av elever i gymnasieskolan totalt)

44 877 (13%)

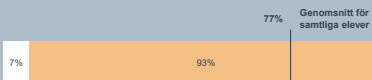

Könsfördelning:

Tjejer: 39%

Killar: 61%

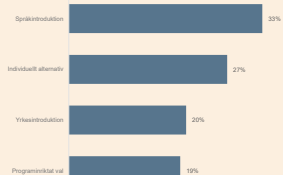
Examensfrekvens (andel som tar examen efter 3 år):

77%
Genomsnitt för
samtliga elever

Fördelning av program:

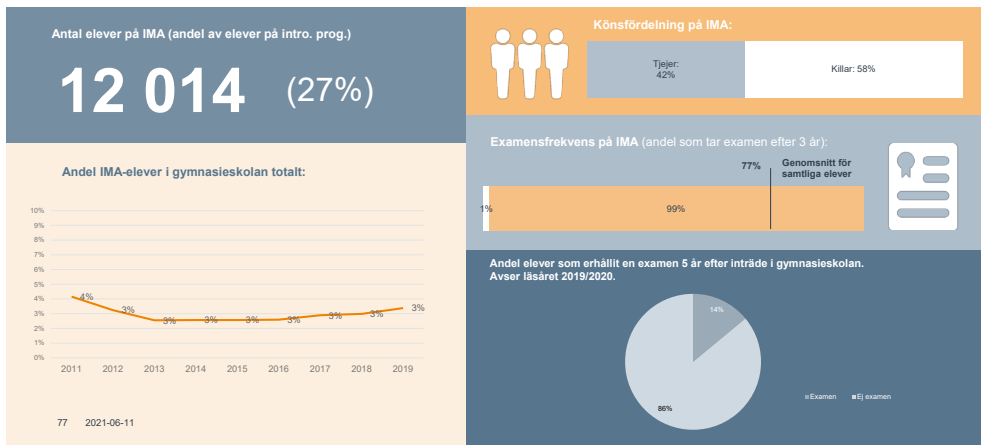

76 2021-06-11

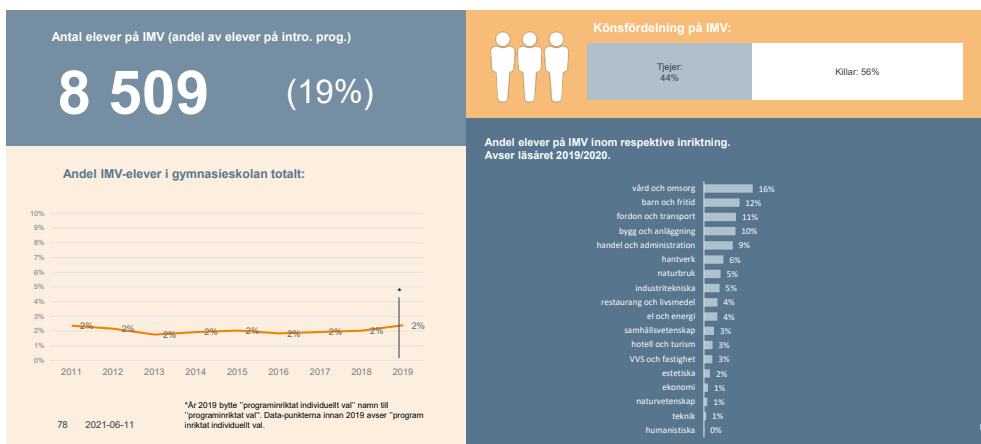
Fördelningen av elever som går på årskurs 1-3 på de olika introduktionsprogrammen

	Årskurs 1	Årskurs 2	Årskurs 3
Introduktionsprogram totalt	27 060	10 085	6 832
Individuellt alternativ	8 287	2 406	1 321
Programinriktat val (YP)	4 169	2 415	1 192
Programinriktat val (HF)	690	29	14
Yrkesintroduktion	4755	2 591	1 727
Språkintroduktion	8989	3 339	2 503

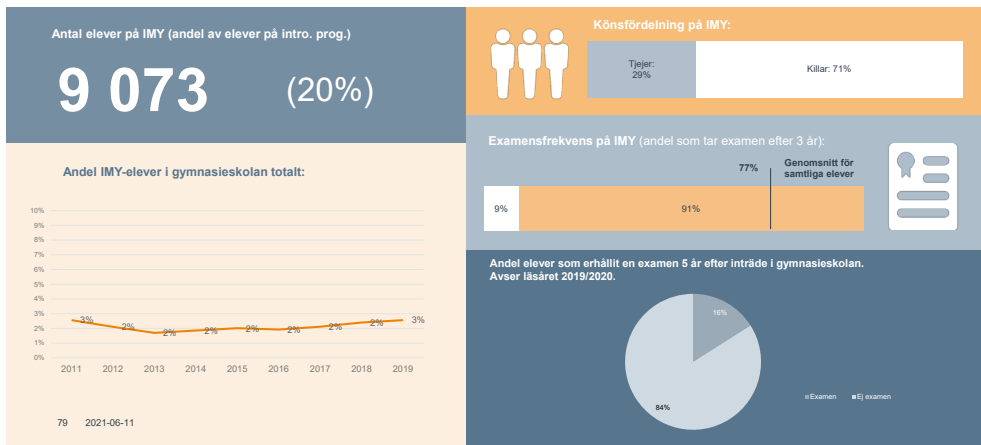
Individuellt alternativ (IMA)

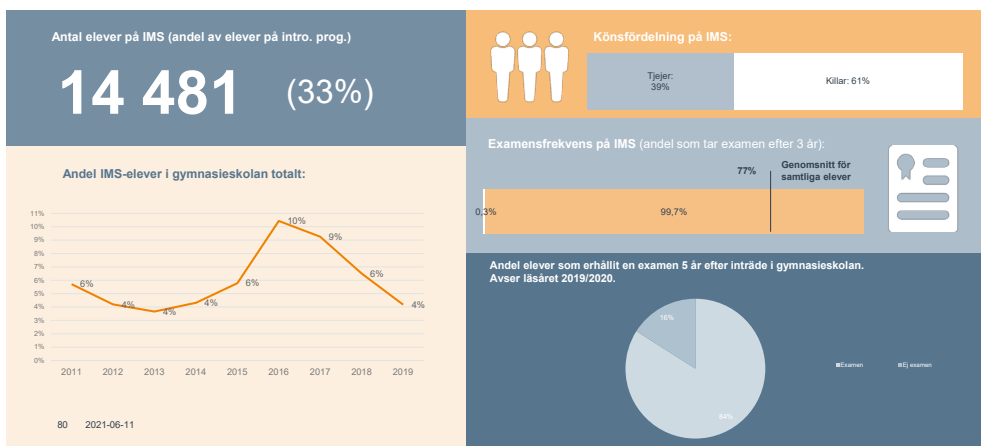
Programinriktat val (IMV)

Yrkesintroduktion (IMY)

Språkintröduktion (IMS)

www.svensktnaringsliv.se

Storgatan 19, 114 82 Stockholm
Telefon 08-553 430 00

Tryck: Arkitektkopia AB, Bromma, 2021